

Subjekt – nitro a vnějšek

Ladislav Hejdánek

This is a part of the original document:

[2015](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[2015](#)

◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 18. 1. 2015

◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 18. 1. 2015

Subjekt – nitro a vnějšek

Každá akce (aktivita) předpokládá, že je akcí (aktivitou) nějakého subjektu; bez subjektu není žádná akce. Akce je přece právě tím dějícím se přechodem od toho, co „ještě není“, k tomu, co už právě jest (a co se krátce na to stává tím, co „už není“). Ovšem takto je charakterizována každá událost, neboť i událost primordiální se děje tím, že „vykonává své bytí“ – a v tomto posledním případě si ještě neustavila svůj vlastní subjekt. Proto musíme odlišovat aktivitu, jíž událost vyvine při svém událostném dění, jímž se sama stává skutečnou, od aktivit jiného typu, v nichž událost sama sebe jakoby překračuje, přesahuje, aby se zaměřila na něco mimo její hranice, na něco, co je za hranicemi jejího vlastního dění, co je v jejím „okolí“, co jí je „vnější“. Teprve pro takovouto „transcendující“ aktivitu si potřebuje každá událost ustavit a udržovat svůj subjekt. A k tomu, aby si svůj subjekt aktivně ustavila a začala budovat, se musí bez tohoto vlastního subjektu obejít. Tato „fáze“ událostného dění, kdy událost se už začala aktivně dít, ale ještě si nezačala aktivně ustavovat svůj subjekt je rozhodující pro naše posouzení, jde-li o událost prvního (čili nejnižšího) řádu, ale ještě pouze virtuální, nebo jde-li už od první etapu událostného dění události „reálné“, tj. mající už vztahy k jiným událostem a chovající se v nějaké míře přiměřeně tomu, jak se jiné události chovají k ní. Virtuální událost nemá žádný „vnějšek“, zatímco „reálná“ událost má svůj vnějšek, a to pro jiné události (ovšem „reálné“ události). Proto nemá dost dobrý smysl mluvit o „nitru“ virtuální události, kdežto každá reálná událost má a musí mít vedle svého vnějšku také své nitro. A mezi nitrem a vnějškem každé reálné události je pohyb, který se toto genere liší od pohybu pouze vnějšího (vnějškového, např. místního).

(Písek, 150118-2.)